

H. C. Andersen: Dette Lovforslag om Nedlæggelse af Bogø Navigationsskole er kun et lille Lovforslag at se til, men det er forstaaeligt, at det er stort nok til, at det har kunnet vække megen Opmærksomhed paa Bogø og skabe en ikke ringe Misstemning paa Øen.

I de 60 Aar, Skolen har bestaaet, er der udgaaet Hundreder af dygtige Søfolk fra denne Skole. Skolen er saa at sige blevet en Del af Øen, den er vokset fast til denne Ø, og hvad den har betydet og endnu betyder for den, behøver jeg ikke at sige noget om. Hvad dens Nedlæggelse vil betyde ogsaa økonomisk set for Øen, er let at faa Øje paa. Men det er ikke alene Bogøs Beboere, der vil beklage, om Skolen nu skal nedlægges. Den er for de sydlige Øer den eneste Skole af den Art, som findes. Den har gennem Aarene været søgt af unge Sømænd fra Syd-sjælland, fra Lolland-Falster og fra Møn, og efter at den bornholmske Skole er nedlagt, har den ogsaa været søgt af et ikke ringe Antal unge Sømænd fra Bornholm. Og hvad det betyder for de unge Sømænd efter i kortere eller længere Tid at have fartet om ude i den store Verden at kunne komme hjem og tilendebringe deres Uddannelse i Nærheden af deres Hjem, saa de har stadig Forbindelse med det i deres Studietid, behøver jeg ikke at omtale nærmere.

Det er dog ikke alene for Bogøs Skyld, ej heller alene af Hensyn til Beboerne paa disse sydlige Øer, men først og fremmest, fordi Skolen gennem en lang Aarrække har virket som en virkelig god Navigationsskole, hvorfra, som jeg sagde før, mange Hundrede dygtige Sømænd er udgaaet, og fordi jeg tror, at den i Fremtiden, naar Forholdene bliver ændret ved denne Skole, hvad de vistnok trænger til, atter vil kunne blive et godt Uddannelsessted for en dygtig Sømandsstand, at jeg meget vil ønske, at Skolen kan blive bevaret.

Vil man se paa, hvilke Motiver der anføres for dens Nedlæggelse, saa møder man straks det ikke ringe Underskud, som Skolen hvert Aar har arbejdet med. Saa vidt jeg kan se, fordeler Underskuddet sig i de senere Aar omtrent saadan — jeg tror for øvrigt ogsaa, at den højtærede Minister nævnte Tallene —, at der i 1925—26 var et Underskud af 1 257 Kr. pr. Elev, hvortil der saa kom et Underskud paa Kostafdelingen paa henvend halvsyvende Tusinde; i de senere Aar er Underskuddet vel gaaet noget ned, men det er dog ret betydeligt: 923 Kr. pr. Elev og paa Kostafdelingen godt 5 000 Kr., derefter 704 Kr., 605 Kr. og 739 Kr. pr. Elev og et ret betydeligt Underskud paa

Kostafdelingen. Nu skal jeg naturligvis være villig til at indrømme, at det Underskud er ikke ringe set i Forhold til Underskuddet pr. Elev paa andre Skoler, f. Eks. paa den af Ministeren nævnte Skole i Marstal, men jeg vil dog meget henstille, at man, før man skrider til Nedlæggelse af Skolen, undersøger, om det ikke vil være muligt paa en eller anden Maade at faa dette Underskud bragt saaledes ned, at der aabnes Vej til, at Skolen kan blive bevaret. Af de Tal, som nu er nævnt, vil det fremgaa, at den væsentligste Del af Underskuddet fremkommer paa Kostafdelingen, og det forekommer mig, at det burde være den foreløbige Opgave at undersøge, om dette ikke kunde ændres. For øvrigt forekommer det mig, at der maa være noget galt ved den Ordning, som nu findes derovre. Jeg er ikke ganske i Stand til at forstaa, hvordan et saadant Underskud paa Kostafdelingen kan være fremkommet. Nu viser det sig imidlertid, at dette kan man let komme om ved, idet, saa vidt jeg kan forstaa, Bogø Kommune har tilbudt at overtage Kostafdelingen og klare, hvad der maatte komme af Underskud paa denne Afdeling. Jeg vil da meget haabe, at dette Tegn paa Offervillighed fra Bogøs Side maatte bevirke, at den højtærede Minister saavel som Rigsdagen vilde bekvemme sig til at lade Skolen prøve en Tid endnu.

Man vil naturligvis hævde, at Elevantallet er alt for lille. Overfor den Betragtning vil jeg sige, at Tilgangen til Navigations-skolerne i det hele taget er stærkt svin-dende. Det er imidlertid oplyst, at i December 1927 var der indmeldt 23 Elever til Skolen paa Bogø, medens der til Skolerne paa Marstal og Fanø var indmeldt henholdsvis 27 og 29 Elever, altsaa noget nær det samme. Men det er jo let forstaaeligt, at den Uro, der har været om Skolen, Rygterne om, at den snart skulde nedlægges, har maattet skade Tilgangen. Ligeledes har det virket i høj Grad uheldigt, at man allerede i 1926 satte Lærerstaben ned med een, idet Lærerstaben ikke i Forvejen var for stor. Ogsaa det Forhold, der blev omtalt af den højtærede Minister, at den ledige Bestyrerplads ikke er blevet endelig besat, saa Bestyreren har faaet Bopæl paa selve Skolen, har naturligvis maattet virke i høj Grad uheldigt. Hvis man taler med unge Sømænd, der opholder sig paa Skolen, hører man af dem en bitter Beklagelse af, at Skolen nu trues med Nedlæggelse, og de siger, at det, der i Øjeblikket i særlig Grad virker uheldigt, er, at Skibsfører-klassen er nedlagt. De unge vogter sig for at begynde paa en Skole, hvor de paa For-